

Ovo je pregled **DELA TEKSTA** rada na temu "**Jan Van AJK**". Rad ima **10 strana**. Ovde je prikazano **oko 500 reči** izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobivate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo **deo teksta** izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Seminarski rad

Jan Van Ajk

Uvod

Renesansa se vremenski određuje od XIV veka i traje ceo XVI vek. Rađa se u Italiji, tačnije Firenci, i kasnije zahvata i ostatak Evrope. Slobodno se može reći da je jedno od najkreativnijih razdoblja u umetnosti i književnosti koje označava prekid sa srednjim vekom. Renesansa se okreće antičkim klasicima, individualnosti, otkriću čoveka i sveta, donosi preokrete na svim poljima života i društva, promene u nauci, filozofiji, književnosti, likovnim umetnostima. Nosioci ove kulture bili su humanisti koji su se borili za povratak grčke i latinske kulture i odbacivali skolastiku.

U Džensonovoj Istoriji umetnosti ističe se da: „Cilj renesanse nije bio da se antička dela podražavaju, već da se dostignu, i ako je mogucno i prevaziđu.” Želja stvaralaca da se vrate klasičarima, koja je bila zasnovana na odbacivanju srednjeg veka donela je novoj eri ne samo preporod antike, vec rađanje modernog čoveka.

U slikarstvu rane renesanse u Evropi, osim Italije prednjačila je Nizozemska, čiji su gradovi na jugu, u Flandriji, bili središta bankarstva, trgovine i zanatstva. Najviše su se isticali Gan, Briž i Brisel koji su postali i umetnička središta. Prekid sa gotičkim stilom u Nizozemskoj nije bio tako radikalni kao u Italiji. Dok su u arhitekturi i skulpturi Nizozemske dugo negovani gotički oblici, u slikarstvu su nove vrednosti ostvarene čulnim doživljajem realnosti.

Koliko su flamanski majstori doprineli razvitku slikarstva XV veka, svedoči činjenica das u im se u Italiji isto toliko divili kao i vodećim italijanskim umetnicima toga doba. Smatra se da je da je njihov snažni realizam imao vidljivog uticaja na slikarstvo rane renesanse. „...prema onome što znamo o uticaju njihovog dela, čini se da je narod smatrao da >ništa što bi bilo vredno gledanja nije naslikano pre njihovog vremena<.” Inovativnu tehniku uljanih boja koristio je slavni flamanski slikar Jan Van Ajk, koji je, iako se ne smatra njenim osnivačem, ostavio trag u umetnosti rane renesanse.

Život i delo Jan Van Ajka

Među najslavnijim slikarima XV veka nesumnjivo se ubraja Jan Van Ajk. Smatra se začetnikom renesansnog realističkog slikarstva u severnoj Evropi jer je uveo realistični prikaz figura u slikarsku tehniku. Poznat je i kao tvorac flamanske slikarske škole.

Tačan datum njegovog rođenja nije poznat, 1385-1400?, ali je zato poznato da je rođen u Maastrichtu, gradu u južnoj Holandiji. Retki su verodostojni podaci o njegovom ranom životu. Prvi put se pominje u periodu od 1422-1424. godine kada radio je u Hagu u službi Jovana Bavarskog, princa i biskupa Liježa, da bi već 1425. godine, nakon Jovanove smrti bio imenovan za komornika u domaćinstvu vojvode Filipa Burgundskog, zahvaljujući odličnim radovima koje je stvorio u okviru svog zanata. Nakon kratkog boravka u Brižu seli se u Lil, gde je obavljao određene poslove za vojvodu. Te iste godine umire njegov brat Hubert.

Nakon tri godine putuje u Iberiju (Španija i Portugal) kao jedan od izaslanika poslatih da pregovaraju oko venčanja između Izabele Portugalske i Filipa Dobrog i tom prilikom slika Izabelu Portugalsku koju prikazuje na veoma veran nacin. Godine 1431. odlazi u Hesdin, u Francusku, kome je, kao poverljivom čoveku, Filip Dobri poverio da nadgleda posao u

jednom od njegovih zamkova koje je posedovao širom današnje Francuske, Belgije i Holandije. Imao je titulu valet de chambre (sluga, lakej), ali nije to bio u pravom smislu reči, jer je zapravo bio vojvoden lični slikar. Jednom prilikom sam vojvoda je izjavio da nikada nije upoznao čoveka sličnih sklonosti niti umetničke i naučne veličine. Ubrzo se vraća u Briž, gde provodi veći deo svog života. Iste godine šestog maja dovršava retabl posvećen Mističnom jagnjetu u crkvi Svetog Jovana Krstitelja (koja je kasnije postala katedrala svetog Bavona) u Ganu, koji je započeo sa svojim bratom Hubertom Van Ajkom. Te iste godine slika i svoj čuveni portret Čovek sa turbanom. Naredne godine se ženi Margaretom, čije devojačko prezime nije poznato. Posle 1432. godine može se pratiti Janov rad preko izvesnog broja potpisanih i datovanih slika. Naslikao je u periodu od 1433-1434. godine Bogorodicu kancelara Rolena (zajedno sa portretom Nikolasa Rolina, vojvodenog kancelara). Uporedo radi na platnu Đovani Arnolfini i njegova nevesta, dvostruki portret Đovanija Arnolfinija i Đovane Ćenami. Potom su 1436. godine usledile slike pod nazivom Portret Jana de Liva i Bogorodica, a godinu dana kasnije slika Sveta Barbara. Naslikao je još i Raspeće, Portret Margarete Van Ajk i Devicu Mariju.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com